

Verslag overlegvergadering Universiteitsraad – College van Bestuur 10 juni 2024

5 **Aanwezig:** Annetje Ottow, Hester Bijl, Martijn Ridderbos, Ard Weeda (adjunct secretaris College van Bestuur), Ella Picavet, Jurian Calis, Ebrar Kaya, Victor van der Horst, Femke Spaargaren, Mark Dechesne, Timothy de Zeeuw, Floske Spieksma, Patrick Klaassens, Max van Haastrecht, Pauline Vincenten (voorzitter) en Robert-Jan van Ette (griffier)

Afwezig: Joost Augusteijn, Jeppe Bandringa, Bas Knapp, Véronique de Gucht, Rebekka van Beek,

10 **Conceptagenda:**

1 Opening en mededelingen

2 Concept-opdracht voor de tijdelijke Commissie toetsing ethische aspecten in samenwerkingen (advies)

3 Beleid sociale veiligheid voor medewerkers (bespreking)

4 Rondvragen

15 5 Bestuursverslag (bespreking)

6 Sluiting

1. **Opening en mededelingen**

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

20 Vanuit de LAG-fractie komt de opmerking dat deze cyclus gepland was in Den Haag. Deze vergadering is echter in Leiden. De voorzitter antwoordt dat deze vergadering een ingelaste vergadering buiten de reguliere cyclus is en Den Haag niet haalbaar was in de agenda's.

2. **Concept-opdracht voor de tijdelijke Commissie toetsing ethische aspecten in samenwerkingen**

25 De voorzitter zegt dat omdat dit een gefaseerd traject is en iets is wat de hele universiteit aangaat, de Raad adviesrecht heeft op de verschillende stappen. De rector bevestigt dit.

30 De fractie PhDoc wil graag duidelijkheid over het tijdsplan. De rector antwoordt dat dit nog niet bekend is. Er wordt onder stoom en kokend water gewerkt. Veel zal afhangen van de werving van mensen. De planning zal dan met hen besproken worden. Hopelijk kan er voor het zomerreces benoemd worden. De planning kan dan in de eerste cyclus van het nieuwe academisch jaar worden besproken.

Eerst moet een voorlopige werkwijze worden gemaakt en daarna komt een eerste advies over het lopende conflictgebied. Daarna zal de werkwijze worden geëvalueerd.

35 Vanuit de Raad worden er zorgen geuit over de invulling van de commissie. De invulling zou kunnen leiden tot politisering. Er zijn ook raadsleden die van mening zijn dat politisering niet inherent slecht is en niet te voorkomen is. De Raad wil graag weten hoe de commissie samengesteld gaat worden en hoe transparant dat gaat.

40 De rector zegt te willen kijken naar mensen die expertise hebben op het gebied van internationaal recht, mensenrechten, ethische kwesties en internationale relaties. De rector probeert daar niet specifieke politieke stromingen of expertises van specifieke conflictgebieden in vertegenwoordigd te krijgen. Met de decanen wordt gekeken naar een evenwichtige commissie.

45 Met de commissie zal worden overlegd hoe specifieke zaken worden aangevlogen. De rector geeft verder aan dat er dialoogsessies voor de brede gemeenschap komen. Aan de praktische uitwerking hiervan wordt gewerkt.

De UB fractie is niet voor het verbreken van banden. Men vindt het van belang dat wordt voorkomen dat het een politieke commissie wordt. Een brede universiteit heeft brede kennis in huis, maar bijvoorbeeld de technische universiteiten niet. De rector zegt dat niet volledig bekend is hoe de technische

universiteiten het gaan doen. Iedere universiteit doet het een beetje anders. Het College is van plan om kennis met andere universiteiten te delen en hen bij te staan waar nodig.

5 De LAG fractie pleit voor ethische reflectie in samenwerking en is positief over dit initiatief. De fractie is voorstander van een algemene commissie met specifieke expertise waar nodig. Gepleit wordt voor transparantie bij de benoeming. Verder is het zeer belangrijk welke richtlijnen besproken worden. De focus van de commissie ligt nu op internationale conflicten en mensenrechten, maar dit zou primair wetenschappelijke integriteit moeten zijn.

10 Er moet ruimte zijn voor verschillende perspectieven.
De rector zegt rekening te zullen houden met deze punten. Het punt over transparantie wordt onderschreven.

15 De fractie van PBMS ziet de focus voor deze commissie heel duidelijk in mensenrechten en internationale conflicten. De fractie is van mening dat het handhaven van mensenrechten een onderdeel is van wetenschappelijke integriteit. De discussie zou hierdoor anders kunnen worden. Er is vrees dat de commissie 'in the heat of the moment' politieke uitspraken doet zoals bij een andere universiteit al gebeurd is. De commissie moet niet te politiek worden en is geen tribunaal. De fractie is voorstander van een brede commissie en onderschrijft de urgentie. De brief van afgelopen week wordt onderschreven.

20 De rector onderschrijft de punten en het is goed om de wetenschappelijke integriteit in het oog te houden. De commissie mag overigens ook zaken bij bestaande commissies neerleggen. Niet iedereen mag zo maar zaken bij de commissie neerleggen.

25 De commissie brengt een advies uit aan het College en de decanen. Zodra die er iets van vinden gaat het College met de Raad in gesprek. Het advies van de Raad zal zeer serieus genomen worden. Het College neemt het uiteindelijke besluit.

De rector denkt dat het niet handig is een evaluatie van institutionele banden aan de ethische commissies van faculteiten of instituten te laten. Projecten wellicht wel.

30 De fractie ONS is het eens met het instellen van de commissie en onderschrijft de punten van de fractie LAG. Hij vraagt aandacht voor het 'do no harm' principe. De rector neemt dit mee.

35 De SC fractie is van mening dat toetsing van de samenwerking met Israël niet nodig is. Die banden zouden direct verbroken moeten worden. De fractie staat wel achter de instelling van een dergelijke commissie. De inrichting en de werkwijze zijn echt aandachtspunten. De rector is van mening dat banden met een land nooit verbroken moeten worden tenzij de overheid dat opdraagt. Het gaat over instellingen en projecten.

40 De DSP fractie erkent dat het lastig is om een dergelijke commissie in te richten. Apolitiek en objectief is moeilijk te bereiken. Alles staat of valt met de samenstelling en de werkwijze.

Aanbevolen wordt om rapporten die er al zijn te gebruiken.
De rector beaamt dit, mits ze aan de voorwaarden voldoen.

45 De LAG-fractie vult nog aan dat bij de herijking van het AEG-model juist meer is ingezet op samenwerking met externe partners. Daar moeten ook richtlijnen voor komen.

PBMS merkt op dat een dialoogsessie iets anders is dan een expertgroep en 'do no harm' kan je niet van tevoren inschatten. De rector zegt hierover dat in een dialoogsessie de waarden kunnen worden bepaald.

UB zegt dat de crux zit in het vertalen van waarden naar advies.

50 PhDoc vraagt nog aandacht voor buiten- en beurspromovendi. In hoeverre gaat de commissie daarnaar kijken? De rector zegt hierover dat dat niet direct zal zijn maar zal het wel meegeven aan de commissie.

De Raad zal zich beraden over zijn advies en dit schriftelijk aan het College doen toekomen.

3. **Beleid sociale veiligheid voor medewerkers**

55 De Raad maakt zich zorgen over de huidige staat van de sociale veiligheid. De Raad ziet een patroon waar helaas te vaak reactief symptomen moeten worden behandeld en te weinig wordt gedaan aan preventie of aanpakken van systemische problemen.

Er zijn veel signalen volgens de Raad bijvoorbeeld in de personeelsmonitor die bijna schreeuwt dat we dit moeten aanpakken en niet langer wachten. In het algemeen vond het Raad het ook te betreuren dat

in het stuk niet de opening is gegrepen om kritisch en open te reflecteren over waar we nu staan en waar we wellicht in tekort komen.

Net zoals bij werkdruk weten we veel. Mensen werken enorm hard aan oplossingen en er zijn heel veel maatregelen en cursussen. Maar is het nu een pleister op de wonden of pakken we echt de oorzaak aan de cultuur, de angst aan? Hoe effectief zijn de maatregelen?

De voorzitter van het College herkent de zorg en dankt voor de reflectie op het onderwerp. Het KNAW rapport is belangrijk en geldt ook voor Leiden. Het voorliggende memo is een statusupdate. In de volgende cyclus wordt een actieplan gepresenteerd. Het memo is geschreven voor de rapportage over de casus bij Archeologie. Uit die casus blijkt eens te meer dat actie moet worden ondernomen. Hoe komen we bij het uiteindelijke doel: lekker werken en jezelf kunnen zijn.

De basis is leiderschap en leidinggeven. Er is een integrale benadering nodig. De personeelsmonitor heeft daar terecht op gewezen, zo ook de verslagen van de vertrouwens- en ombudspersonen.

Het College is hierover in gesprek met faculteits- en instituutsbesturen. Het rapport van de Arbeidsinspectie laat zien dat het bouwwerk van vertrouwens- en ombudspersonen nog te versnipperd is. Het College pakt dit onderwerp ook in UNL-verband op.

Daarnaast heeft het College met OCW gesproken. Hier is onder andere besproken dat prijzen wel heel erg aan individuen hangen.

We zijn op weg maar er nog lang niet. Dit gaat nog wel een aantal jaar duren; het is een cultuurverandering.

De kritische reflectie komt in het actieplan.

De LAG-fractie geeft aan dat het goed is dat er zoveel aandacht voor dit enorme belangrijke onderwerp is. Er is aandacht voor incidenten, er vinden gesprekken plaats. Extra aandacht wordt gevraagd voor metingen zoals de personeelsmonitor. Er zal wel een uitdaging zitten in het ten opzichte van elkaar ijken van de verschillende methoden.

Op een vraag van DSP antwoordt het College dat alles over sociale veiligheid met de Raad zal worden gedeeld en besproken.

UB vraagt zich af of er een ideaalbeeld van sociale veiligheid is. Het lijkt fluïde. Hoe werk je daar naartoe? De collegevoorzitter zegt dat zaken die nu niet oké zijn dat vroeger ook niet waren maar dat daar anders mee omgegaan werd.

LAG vraagt aandacht voor concrete doelen in het actieplan.

SC zegt dat het systematische veranderingen mist. De organisatiestructuur van de universiteit is niet goed. Er is meer nodig dan een cultuurverandering. Er is teveel angst voor negatieve media aandacht. De collegevoorzitter zegt dat al wordt gekeken naar het uitbreiden van collegiaal bestuur zodat er meer checks en balances komen. Bij FWN is dit al ingevoerd.

Een lid van LAG fractie noemt het belang van aandacht voor bestuurlijk optimisme. In het positieve schuilt het gevaar dat het negatieve niet gehoord wordt.

4. Rondvragen

SC wil naar aanleiding van het antwoord dat meer informatie over gezamenlijke projecten en samenwerkingen met Columbia University niet beschikbaar is weten waarom dit niet kan.

De rector zegt dat daarvoor een zeer uitgebreide arbeidsintensieve uitvraag bij de instituten nodig zou zijn. Er wordt wel nagedacht om de informatiesystemen voor dit soort vragen beter in te richten.

Verder is er geen antwoord gekregen op de vraag of het college het gebruik van geweld en inzet van politie tegen vreedzaam demonstrerende leden van de academische gemeenschap afkeurt.

De rector zegt niet in te kunnen gaan op de specifieke situatie bij Columbia University omdat daar onvoldoende kennis over is. In Leiden staat de universiteit open voor aangemelde demonstraties van mensen die zich aan de regels houden.

SC wil weten wat geldt voor publiek toegankelijke ruimten van de universiteit. Het College geeft aan dat de regels van de universiteit daar gelden.

Een demonstratie op zich is geen reden voor politie inzet. Waarom werd er bij een demonstratie toch door de politie ingegrepen. De vicevoorzitter van het College antwoordt dat de demonstranten niet wilden vertrekken, de toestroom groter werd en dat op dat punt een zich heel bijzondere collectie van de hortus bevindt.

5

Op een vraag van SC antwoordt het College dat bij evenementen met externen (niet zijnde studenten of medewerkers) externen zich moeten aanmelden. Het College wil weten wie er 'in huis' zijn.

10

De SC fractie heeft meegemaakt dat een student de Palestijnse vlag als onderdeel van kleding aanhad. Waarom mocht dat niet?
De vicevoorzitter antwoordt dat dat geen beleid is.

15

Op een andere vraag antwoordt het College dat medewerkers en studenten geen strobreed in de weg wordt gelegd om met journalisten te spreken. Vanuit de Raad komt het geluid dat dit anders wordt ervaren.

20

5. Bestuursverslag

Er is nog maar weinig tijd om dit onderwerp te bespreken. Meer tijd is in de agenda's niet gevonden. Het College herhaalt de suggestie om een commissie Bestuurlijke en Strategische Zaken in te stellen waarin dit soort zaken uitgebreid besproken kunnen worden.

25

De Raad ziet graag dat er een samenwerkingsverdrag tussen de Stichting LBSP en Universiteit Leiden komt. Hoe ziet het College dat?

30

Het College antwoordt dat er een verdrag is. Dat zal aan de Raad worden toegezonden. Verder zagen vragen van de Raad ook op hoe de samenwerking in het park tussen universiteit en ander partijen zou kunnen verbeteren. Dat vereist een lang antwoord maar beter is een werkbezoek te organiseren aan het Bio Science Park. De Raad maakt graag gebruik van deze uitnodiging.

35

Er is overigens een Human Capital agenda gemaakt vanuit Leiden Bioscience Park waar de universiteit ook onderdeel van is en dat ziet op ook meer stageplaatsen voor studenten. Dat plan ziet ook op uitwisseling van arbeidsplaatsen en het beter ontsluiten ook het promoten van banen daar, want er is echt enorm behoefte aan talent op alle niveaus.

40

De Raad wil graag in gesprek met het College over de hoeveelheid werk die promovendi wier contract is afgelopen nog voor de universiteit verrichten. De rector geeft aan dat dit wordt uitgezocht naast het al toegezegde uitzoeken van werk boven het UFO-profiel van medewerkers.

45

Naar aanleiding hiervan geeft de rector aan dat cijfers over promotierendement en aanverwante onderwerpen ook binnenkort op de agenda van het onderzoeksberaad staan.

50

En verder is er extra aandacht voor erkennen en waarderen van promovendi en postdocs.

Er zijn twee leden vanuit die groep toegevoegd aan het Academia in Motion team. Verder wil het College graag een keer met vertegenwoordigers van die groep om de tafel om te horen wat hun specifieke behoeften zijn.

55

Het viel de Raad nog op dat het aantal FTE aan ondersteunend en beheerspersoneel harder stijgt in verhouding tot wetenschappelijk personeel. Waarom is dat zo is gezien het feit dat dit volgens de begroting juist andersom zou moeten zijn?

De vicevoorzitter zegt dat beide stijgen maar het kan ermee te maken dat in de begroting nog rekening moet worden gehouden met nog niet gerealiseerde gelden zoals sectorplangelden etc.

Verder is de arbeidsmarkt heel lastig om WP aan te trekken om sectorplangelden, stimuleringsgelden en vernieuwingsmiddelen te realiseren.

Dat laatste is een aandachtspunt voor de Raad omdat er nu veel tijdelijke krachten rondlopen die steeds moeten worden ingewerkt, wat weer werkdruk genereert.

Het College realiseert zich dit en probeert nu met recruiters te kijken naar creatieve mogelijkheden om mensen aan zich te binden.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.